

Pojem teoretická muzeologie

- Teorie
- Muzeum (!)
- Logia

Předmět teoretické muzeologie

- Specifický vztah atd.
-- „malý žlutý Stránský“

Muzeum?

Funkce?

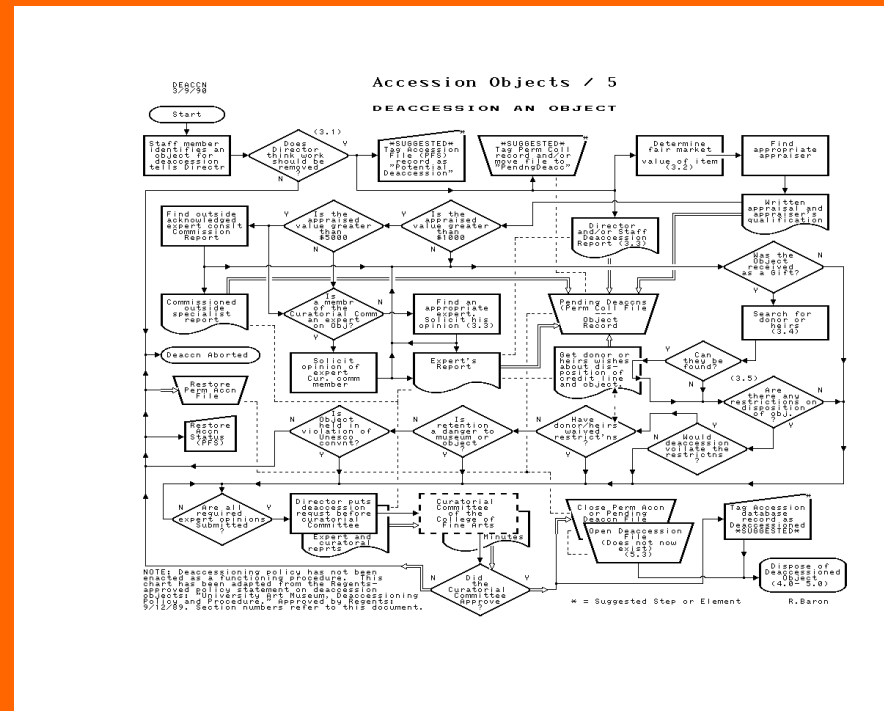
Muzejní předměty?

Does museology have a special object of knowledge?

Peter van Mensch, 1992

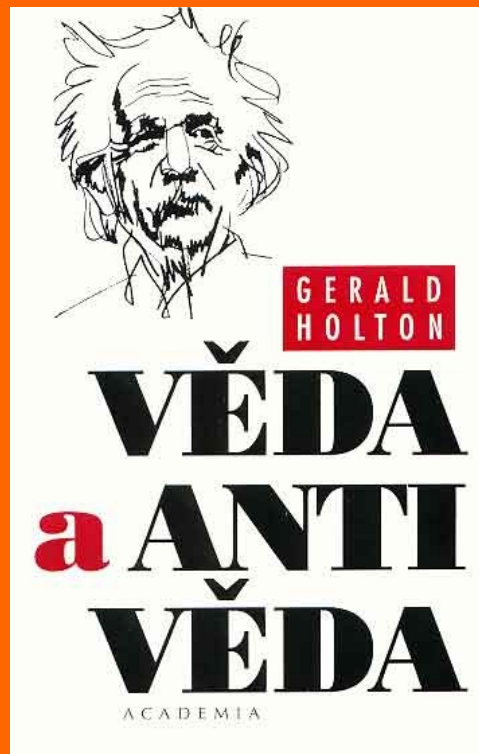
Začlenění teoretické muzeologie do systému muzeologie

- Systematika oboru muzeologie
- Systém teoretické muzeologie

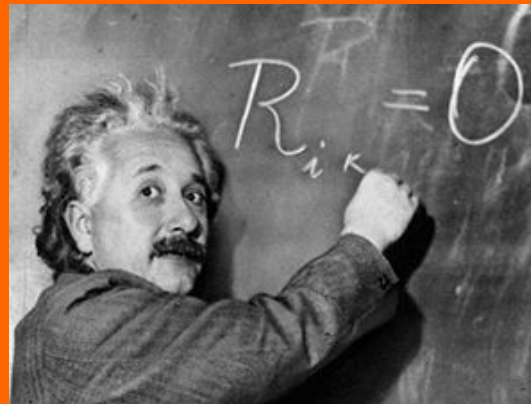

Does museology have its own scientific system?
Peter van Mensch, 1992

Význam teoretické muzeologie

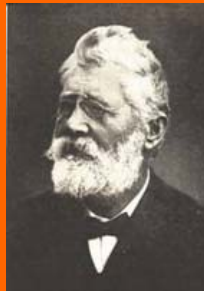
- Muzeologie jako věda?

Museology – science or just practical museum work?

MuWoP, 1980

Významní teoretikové - historie

- Quiccheberg
- Major
- Neickelius
- Murray

Čermák, Kazimour, Lábek,
Neustupný ad.

Wenn jemand vor dreissig, selbst vor zwanzig Jahren von der Museologie als einer Fachwissenschaft gesprochen oder geschrieben hätte, würde er bei vielen Personen einem mitleidigen, geringschätzenden Lächeln begegnet sein. Jetzt freilich ist dies anders.

J. G. Theodor von Graesse, Zeitschrift für Museologie und Antiquitätenkunde, 15/1883

Současní významní teoretikové

- Šola
- van Mensch
- Stránský
- Pierce
- Waidacher

Maroevič, Beneš, Tudman, Riviere

Když jsem koncem šedesátých let začal v souvislosti s vymezováním tohoto osobitého osvojování skutečnosti operovat s pojmem muzealita a spolu s W. Ennenbachem i vymezoval pojem muzealizace, byli jsme zcela osamoceni a muzejnímu světu spíše na posměch. Dnes je situace podstatně jiná.

Zbyněk Z. Stránský, 2000

Dopad TM do dalších oblastí muzeologie

- Smysl teorie vědního oboru

Teoretická muzeologie vytváří bázi, na které jsou, ač často neuvědoměle, stavěny lépe viditelné výsledky práce muzeí.

Terminologický rozpor v systematice oboru

- Muzeologie vs. Muzeografie
 - Reinwardt Academy
 - Tsuruta
 - Stránský
 - ad.

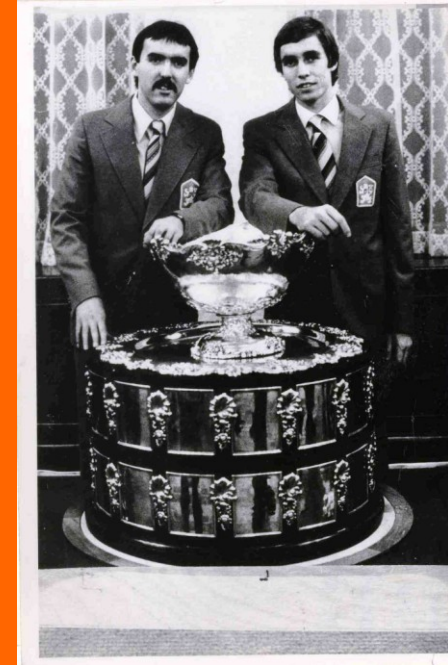
Five-fold structure – general ... theoretical ... applied ... special ... historical
upr. Peter van Mensch, 1992

Muzealizace

Muzealizační přístup

--- uvědomovaná muzealizace

--- neuvědomovaná muzealizace

Muzealizácia – vedecký proces, ktorým sa zdovodňuje muzealita; nemá sa zamieňať s rovnako znejúcim módnym pojmom označujúcim v podstate akúkoľvek ochranu predmetov z minulosti

Friedrich Waidacher, 1999

Selekce, tezaurace, prezentace v rámci muzealizace

- Selekce potencionálních muzeálií
- Tezaurace a vznik muzeálie
- Prezentace muzeálií

Je tedy výběr reprezentantů procesem vzniku muzeality? Rozhodně není, hodnota předmětu není přímo závislá na počtu, z kterého vybíráme. A také sbírka není pouhým matematickým průměrem reálně existující skutečnosti.

Petr Šuleř, 1981

Muzejní sbírkový předmět

- Vznik MSP
- Vlastnosti MSP

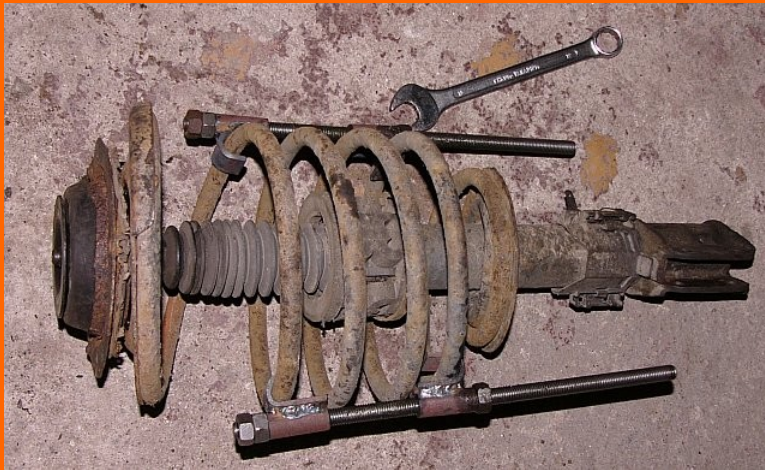

Movitý objekt ze třídy reliktnů, produktů či korelátů kultury, který má pro své historické, vědecké nebo umělecké hodnoty význam pro kulturní dědictví Gluzinski, cit. z Josef Beneš, 1976

Muzeálie

- Vznik muzeálie
- Potřebnost termínu?
- Muzeálie v depozitáři a na výstavě

Die Objekte ausserhalb des Museums werden durch den Komplex der musealen Tätigkeit zu Musealien

Wilhelm Ennenbach, 1979

Muzeálie, základ muzejní práce

- Pracují muzejní pracovníci s muzeáliemi?
- Využívání kapacity potenciální a reálné muzeálie

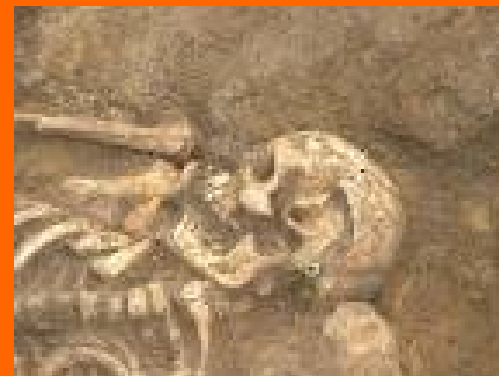

Zdá sa to možno banálne, ale rozlíšenie predmetu a muzeálie je skutočne hlavnou úlohou kurátora

Friedrich Waidacher, 1999

Teorie selekce

- Selekcce jako první fáze muzealizace
- Způsoby selektování předmětů z prostředí
- Vztah selekce, dokumentace a tezaurace

Ne vše lze muzealizovat a ne vše může být objektem muzeologické selekce.
Zbyněk Z. Stránský, 2000

Teorie tezaurace

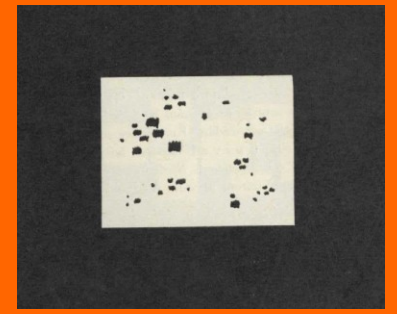
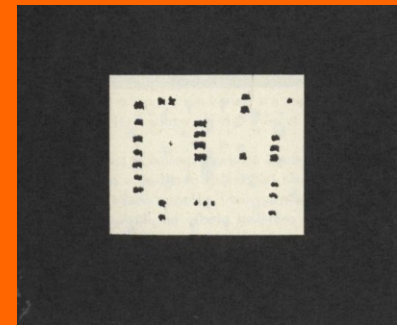
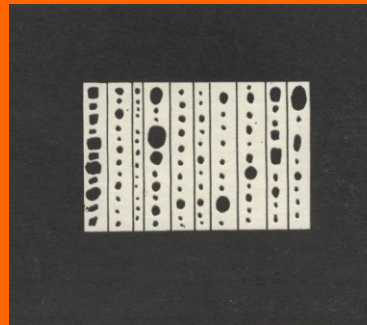
- Tezaurace a její podřazenost muzealizaci
- Pojem TEZAURUS
 - v muzeologii
 - v informačních vědách

Tento proces, který má jak poznávací, tak hodnotící povahu, označuji termínem tezaurace, protože se jedná o vytváření – i když zcela novodobě chápaného – pokladu – tezauru

Zbyněk Z. Stránský, 2000

Teorie prezentace

- Ostenze přítomného
- Vizuální jazyk
- Komunikační schéma

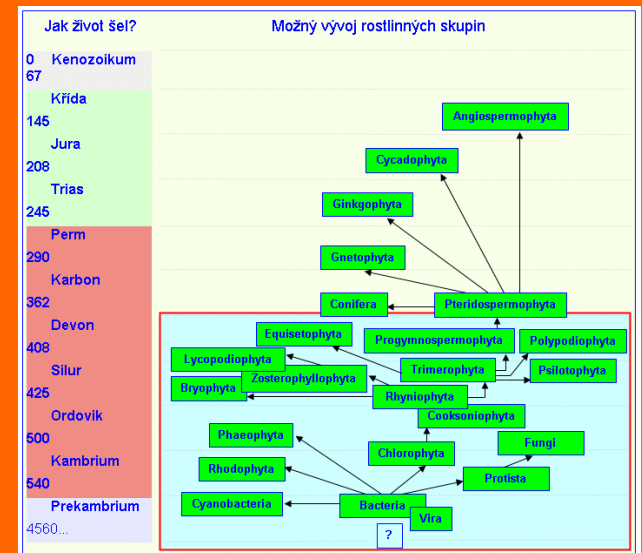

Prostřednictvím muzejní prezentace se naplňuje poslání a význam muzealizace skutečnosti. Jejím prostřednictvím působí paměťové muzealizovaná skutečnost na společenské vědomí

Zbyněk Z. Stránský, 2000

Historické muzealizační trendy

- Sběratelství a muzealizace?
- Středověká selekce
- První tezaurační přístupy
- Způsoby prezentace jako představení tezaurů

**Prämuseale ... protomuseale ... paläomuseale ... mesomuseale ...
neomuseale ... postmuseale epoche**
upr. Marlies Raffler z Friedrich Waidacher, 2005

